

Na temelju članka 70. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („NN“, br. 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14 07/17, 68/18, 98/19, 64/20, 151/22, 156/23), Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima („NN“, br. 132/13) i članka 88. Statuta (pročišćeni tekst Statuta), Školski odbor Poljoprivredno-prehrambene škole, Požega na 2. sjednici održanoj dana 28. 04. 2025. godine donosi

PROTOKOL O POSTUPANJU U SLUČAJU KRIZNIH SITUACIJA

Uvodne odredbe

Članak 1.

- (1) Protokolom o postupanju u slučaju kriznih situacija propisuju se načini postupanja radnika škole u kriznim situacijama te obveze prijave svake krizne situacije nadležnim osobama i ustanovama;
- (2) Protokol se odnosi na postupanje u konkretnim situacijama s ciljem zaštite djece i mladih te djelatnika škole;
- (3) Školska ustanova obvezna je skrbiti o ostvarivanju prava svih učenika i djelatnika škole te postupati prema donesenom Protokolu o postupanju u slučaju kriznih situacija (u daljnjem tekstu: Protokol);
- (4) Izrazi u ovom Protokolu navedeni u muškom rodu neutralni su i odnose se jednako na osobe muškog i ženskog spola.

Pravni temelj

Članak 2.

- (1) Protokol se temelji na odredbama:
 - Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi,
 - Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji,
 - Zakona o radu,
 - Kaznenog zakona,
 - Programu aktivnosti za sprečavanje nasilja među djecom i mladima (od 24. 02. 2004. godine kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske),
 - Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti,
 - Pravilnika o načinu postupanja odgojno-obrazovnih radnika i školskih ustanova u poduzimanju mjera zaštite prava učenika te prijave svakog kršenja tih prava nadležnim tijelima,
 - Protokola o postupanju u slučaju nasilja među djecom i mladima (2024.g.)
 - Protokola o postupanju u slučaju nasilja u obitelji,
 - Protokola o kontroli ulaska i izlaska u školske ustanove te drugim podzakonskim aktima škole.
- (2) Protokol treba biti izložen na vidom mjestu u Školi kako bi bio dostupan svima te na web stranici škole.
- (3) O načinima i koracima postupanja svih sudionika u procesu odgoja i obrazovanja u slučaju nasilja, odnosno odredbama ovog Protokola potrebno je upoznati učenike sa istim na satu razrednika te roditelje na roditeljskom sastanku svake školske godine.

Krizne situacije u školi
Članak 3.

- (1) **Krizne situacije** odnose se na moguće situacije i pojave s potencijalno negativnim ishodima koji se odnose na ozljede i povrede koje mogu biti psihičke ili fizičke ili namjeru nanošenja ozljeda i povreda.
Karakterizira ih element iznenađenja i zahtijevaju hitnu aktivnost.
- (2) **Krizni događaj** je iznenađan i/ili rijedak događaj koji djeluje izrazito uznemirujući ili stresno na većinu ljudi.
Uključuje mogući ili stvarni gubitak osoba, stvari ili vrijednosti važnih za pojedinca odnosno skupinu. Sudionici kriznog događaja imaju osjećaj da ga ne mogu sami riješiti odnosno izaći iz krize koristeći uobičajene mehanizme suočavanja. Navedeni događaj može imati učenik na pojedinca, skupinu, cijelu organizaciju ili zajednicu.
- (3) **Krizne situacije** u školi odnose se na:
- vršnjačke sukobe među djecom i mladima s teškim posljedicama,
 - nasilje među djecom i mladima,
 - nasilje prema učenicima od strane odrasle osobe (nastavnika, roditelja, djelatnika škole ili nepoznatih osoba),
 - nasilje nad djecom i članovima obitelji počinjeno u obitelji,
 - seksualno nasilje ili seksualna uznemiravanja učenika međusobno ili učenika od strane roditelja, djelatnika škole ili druge nepoznate osobe,
 - nasilje jedne odrasle osobe nad drugom odraslom osobom u školi,
 - nasilje prema djelatnicima škole od strane učenika škole,
 - postupanje u slučaju alkoholiziranog ili drugog neprimjerenog stanja roditelja, djelatnika školi ili druge odrasle osobe,
 - slučajeva neovlaštenog ulaska roditelja ili drugih osoba u školu,
 - provale u školu,
 - unošenje predmeta pogodnih za nanošenje ozljeda ili drugih nezakonitih predmeta od strane učenika, roditelja ili drugih osoba,
 - te slučajeve hitnih zdravstvenih situacija.
- (4) Krizne situacije mogu se odnositi i na druge nepredviđene situacije koje se događaju izvan kontrole škole (primjerice prirodne katastrofe i epidemije bolesti).

Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na nasilje u Obitelji
Članak 4.

- (1) Nasilje u obitelji definira se kao:
1. Tjelesno nasilje;
 2. Tjelesno kažnjavanje ili drugi način ponižavajućeg postupanja prema djeci;
 3. Psihičko nasilje koje je kod žrtve prouzročilo povredu dostojanstva ili uznemirenost;
 4. Spolno uznemiravanje;
 5. Ekonomsko nasilje kao zabrana ili onemogućavanje korištenja zajedničke ili osobne imovine i skrb o djeci;
 6. Zanemarivanje potreba osobe s invaliditetom ili osobe starije životne dobi koja dovodi do njene uznemirenosti ili vrijeđa njezino dostojanstvo i time joj nanosi tjelesne ili duševne patnje.

- (2) U slučaju da neki djelatnik škole dobije informaciju ili ima sumnju da je učenik unutar obitelji izložen bilo kojem obliku nasilnog ponašanja od strane nekog člana obitelji ili je zanemaren, taj djelatnik je dužan u skladu s člankom 7. Zakona o zaštiti od nasilja u obitelji („NN“, br. 70/17, 126/19, 84/21, 114/22 i 36/24) sumnju odmah prijaviti, odnosno o tome izvijestiti ravnatelja škole koji ima obvezu sumnje prijaviti policiji i nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za socijalni rad.
- (3) Ukoliko je učenik u mjeri koja zahtijeva liječničku intervenciju ili pregled ili se prema okolnostima slučaja može pretpostaviti da su takva intervencija ili pregled potrebni, potrebno je odmah pozvati službu hitne medicinske pomoći ili na najbrži mogući način, koji ne šteti zdravlju djeteta (učenika), otpratiti ili osigurati pratnju od strane stručne osobe liječniku te sačekati liječničku preporuku o daljnjem postupanju.
- (4) Ukoliko se radi o osobito teškom obliku, intenzitetu ili dužem vremenskom trajanju nasilja, koje je izazvalo traumu, potrebno je obavezno savjetovanje sa stručno-razvojnou službom odgojno-obrazovne ustanove, stručnim osobama centra za socijalnu skrb koji je prethodno obaviješten o slučaju te po potrebi i drugim stručnim službama izvan ustanove o načinu postupanja i pomoći djetetu (učeniku) žrtvi nasilja u obitelji u okviru odgojno-obrazovne ustanove.
- (5) O dojavi nasilja te o poduzetim aktivnostima, razgovorima, izjavama i svojim opažanjima potrebno je izraditi službenu bilješku, koja će se po potrebi dostaviti drugim nadležnim tijelima na njihov zahtjev.

Postupanje škole u slučaju saznanja ili sumnje na seksualno nasilje i/ili uznemiravanje
Članak 5.

- (1) U slučaju sumnje ili informacije o mogućem seksualnom nasilju nad učenikom (u odgojno-obrazovnoj ustanovi ili izvan nje) dužnost je djelatnika ustanove da odmah o tome obavijesti ravnatelja ustanove.
 - (2) Ravnatelj je dužan odmah pozvati stručnu osobu (stručnog suradnika) kako bi se s učenikom obavio razgovor. U slučaju odsustva stručnog suradnika razgovor s učenikom obavlja nastavnik koji učeniku predaje (osoba od povjerenja). Razgovor se treba obaviti u sigurnom okruženju, isključivo radi zaštite prava učenika, dopuštajući njoj/njemu da opiše situaciju na način i u opsegu u kojem to želi (ne ispitivati kako bi se utvrdile točne činjenice i okolnosti djela).
 - (3) Stručna osoba – stručni suradnik ili u slučaju njegove zamjene nastavnik dužna je o tijeku razgovora s učenikom voditi zapisnik koji će po potrebi na zahtjev predati Državnom odvjetništvu RH ili policiji.
 - (4) Tijekom razgovora obvezno je učenika upoznati s daljnjim postupanjem na njemu/njoj razumljiv način, vodeći računa o sigurnosti učenika i svih koji su izvor informacija.
 - (5) O samom događaju ravnatelj odgojno-obrazovne ustanove dužan je žurno obavijestiti:
 - Roditelj/skrbnike učenika
 - Nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad.
 U slučaju ako su roditelji/skrbnici nedostupni ili postoji osnovana sumnja na zlostavljanje od strane istih, obavijestit će se nadležna ispostava Hrvatskog zavoda za socijalni rad prema mjestu prebivališta učenika, policiju ili Državno odvjetništvo RH. U slučaju ako se za činjenice sazna izvan uredovnog radnog vremena Državnog odvjetništva RH, obavještava se dežurni državni odvjetnik pri Istražnom centru Županijskog suda.
- Ako postoje vidljive ozljede ili uznemirenost, potrebno je poduzeti mjere radi pružanja hitne liječničke pomoći te o tome obavijestiti nadležno ministarstvo,

- pravobraniteljicu za djecu, po potrebi pravobraniteljicu za osobe s invaliditetom te nadležnog školskog liječnika.
- (6) U slučaju da je počinitelj seksualnog nasilja djelatnik ustanove, osoba koja o tome ima informaciju dužna je o tome obavijestiti ravnatelja koji će postupiti prema Protokolu.
 - (7) Ako je počinitelj seksualnog nasilja ravnatelj ustanove, osoba koja ima tu informaciju dužna je obavijestiti policiju i/ili Državno odvjetništvo.
 - (8) Ako je počinitelj seksualnog nasilja djelatnik ustanove ili se nasilje dogodilo u prostoru ustanove o navedenom je potrebno odmah obavijestiti ravnatelja ustanove te nadležno ministarstvo.
 - (9) U slučaju osobito teškog oblika ili intenziteta nasilnog postupanja koje je izazvalo ili može izazvati traumu kod djeteta (učenika) žrtve ili drugih učenika, škola će izvijestiti nadležno ministarstvo, a po potrebi i institucije te zatražiti odgovarajuću stručnu psihološku ili socijalno/pedagoško/psihološku pomoć za učenike odgojno-obrazovne ustanove.
- U slučaju da je počinitelj seksualnog uznemiravanja radnik škole, potrebno je kao u slučaju seksualnog nasilja.
- (10) U slučaju da se seksualno uznemiravanje dogodilo u ustanovi da je počinitelj seksualnog uznemiravanja drugi učenik ili više njih potrebno ih je uputiti na savjetovanje ili medijaciju u školi ili savjetovalište.
- O seksualnom uznemiravanju potrebno je obvezno izvijestiti roditelje svih uključenih učenika te nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Postupanje škole u slučaju nasilja prema učenicima od strane odrasle osobe u školi (nastavnika, stručnih suradnika, suradnika u nastavi, roditelja/skrbnika, drugih zaposlenika škole ili nepoznatih osoba)

Članak 6.

- (1) U slučaju kada postoji sumnja da je učenik doživio zlostavljanje od strane odrasle osobe u školi (djelatnika škole, svog roditelja/skrbnika ili roditelja drugog učenika odnosno nepoznate osobe) djelatnik škole koji ima saznanja o navedenom obavezan je odmah pokušati prekinuti nasilno postupanje prema učeniku, odmah pozvati ravnatelja, pedagoga ili drugog djelatnika škole kako bi pokušali prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku i o tome odmah obavijestiti policiju.
- (2) U slučaju da uspije prekinuti nasilno ponašanje prema učeniku, djelatnik škole o tome treba odmah obavijestiti ravnatelja i stručnog suradnika pedagoga.
- (3) Djelatnik škole treba upozoriti osobu koja se ponaša nasilno na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja i informirati je o obvezi školi da slučaj prijavi nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, policiji, Županijskom upravnom odjelu za društvene djelatnosti te nadležnom ministarstvu.
- (4) Nakon što dobije informaciju od djelatnika o navedenom događaju, ravnatelj je dužan navedeni slučaj prijaviti nadležnoj ispostavi Hrvatskog zavoda za socijalni rad, policiji, Županijskom upravnom odjelu za društvene djelatnosti te nadležnom ministarstvu.
- (5) Stručni suradnik pedagog dužan je obaviti razgovor s učenikom odmah po saznanju za događaj s ciljem normaliziranja osjećaja učenika i sprečavanja dugoročnih posljedica traume te tijekom razgovora s učenikom obvezno voditi službenu zabilježku.

U slučaju odsustva stručnog suradnika pedagoga razgovor treba obaviti odgojno-obrazovni radnik koji je svjedočio nasilju.

- (6) Nakon što je obavljen razgovor s učenicom od strane stručnom suradnika, o događaju treba odmah obavijestiti roditelje učenika (ili drugog roditelja ako se jedan od roditelja nasilno ponašao u školi prema vlastitom djetetu) i pozvati ih da učenika odvedu kući te ih informirati o eventualnoj potrebi uključivanja učenika i roditelja u savjetovanje i pružanje stručne pomoći u školi ili izvan škole.
- (7) U slučaju da je učenik ozlijeđen ili postoji sumnja na ozljedu, treba ga odvesti na liječnički pregled u pratnji roditelja (ako je moguće), odnosno ako je roditelj spriječen i nije u mogućnosti biti pratnja u pratnju ide odgojno-obrazovni radnik škole.

Postupanje škole u slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe nad odraslom osobom u školi

Članak 7.

- (1) U slučaju nasilnog ponašanja odrasle osobe (roditelja učenika nepoznate osobe, djelatnika škole) prema drugoj odrasloj osobi u školi, te u slučaju da postoje informacije da odrasla osoba u prostor škole unosi oružje ili druge predmete koji mogu ugroziti sigurnost osoba i imovine, djelatnik škole koji ima tu informaciju ili je nazočan mora odmah pokušati prekinuti nasilno ponašanje, upozoriti osobu koja se nasilno ponaša na neprihvatljivost i štetnost takvog ponašanja tj. Unošenja opasnih predmeta u prostor škole te zatražiti od takve osobe da odmah napusti prostor škole.
- (2) O navedenom događaju odmah obavijestiti ravnatelja ustanove i stručne službe te policiju.

Postupanje škole u slučaju nasilja prema djelatnicima Škole od strane učenika

Članak 8.

- (1) U slučaju da je djelatnik škole doživio nasilje ili prijetnju nasiljem od strane učenika škole on o tome treba odmah obavijestiti ravnatelja škole i stručnu službu.
- (2) Stručna služba – pedagog obvezna je sa učenicom obaviti razgovor vezan uz gore navedeni događaj i o tome sastaviti službenu zabilježbu, obavijestiti roditelje/skrbnike učenika te ih upozoriti na neprihvatljivost takvog ponašanja.
- (3) Prema učeniku koji je izvršio nasilje ili pak pokušao izvršiti nasilje prema djelatniku škole poduzet će se odgovarajuće pedagoške mjere u skladu s Pravilnikom o kriterijima izricanja pedagoških mjera.
- (4) O navedenom nasilju ravnatelj će izvijestiti nadležnu ispostavu Hrvatskog zavoda za socijalni rad te po potrebi i policiju.

Postupanje škole u slučaju hitnih zdravstvenih stanja

Članak 9.

- (1) U slučaju hitnih zdravstvenih stanja učenika, radnika škole ili nepoznate osobe koja je posjetitelj škole potrebno je žurno pozvati hitnu medicinsku službu.
- (2) U hitna zdravstvena stanja ubrajaju se:
 - Naglo nastale poteškoće u disanju,
 - Gušenje stranim tijelom;
 - Zastoj rada srca i disanja;
 - Gubitak svijesti;

- Iznenađna, jaka bol u prsnom košu;
 - Iznenađno ubrzanje ili usporavanje rada srca – nepravilni otkucaji srca;
 - Grčevi (konvulzije);
 - Otežani govor, slabost ili oduzetost tijela;
 - Iskrivljenost lica,
 - Iznenađno nastale ozljede (padovi, ugrizi, ubodi, prostrijeli,
 - Neuobičajeno krvarenje na bilo koji od prirodnih otvora tijela
 - Opekline
 - Udar električne energije ili groma
 - Pothlađivanje
 - Utapanje
 - Otrovanje lijekovima/narkoticima/kemikalijama
 - Jaka alergijska reakcija
 - Iznenađna jaka i neuobičajena bol (jaka glavobolja, jaka bol u prsima/trbuhu/leđima)
 - Iznenađne promjene ponašanja koje dovode u opasnost bolesnika ili okolinu (pokušaj samoubojstva/ubojstva).
- (3) Kod zdravstvenih starija kod kojih život nije u opasnosti medicinsku skrb pruža liječnik opće/obiteljske medicine.
- (4) Ako kod učenika nastupi hitno zdravstveno stanje, svaki radnik škole koji je upoznat sa stanjem učenika dužan je bez odgode pozvati hitnu medicinsku službu (194) ili (112) i postupiti prema uputama medicinskog dispečera ne odvajajući se od učenika, te po potrebi pozvati u pomoć i drugog zaposlenika.
- (5) Radnik koji se zatekao uz učenika koji zahtijeva hitnu medicinsku pomoć obavezan je u najkraćem mogućem roku obavijestiti roditelje/skrbnike o stanju učenika i poduzetim radnjama. U slučaju ako roditelj/skrbnik nije u mogućnosti doći do učenika, radnik škole odlazi s učenikom na hitnu medicinsku obradu i ostaje s njim u pratnji do kraja obrade.
- (6) Po zbrinjavanju hitnog zdravstvenog stanja i povratka u ustanovu, radnik je obavezan zapisati zabilješku o događaju u dnevnu napomenu.

Postupanje škole u slučaju drugih kriznih situacija Članak 10.

- (1) U slučajevima alkoholiziranog ili drugog neprimjerenog stanja roditelja, slučajeva neovlaštenog ulaska roditelja ili drugih osoba u školu, provale u školu, unošenje predmeta pogodnih za nanošenje ozljeda ili drugih nezakonitih predmeta od strane učenika, roditelja ili drugih osoba svaki radnik škole dužan je žurno pozvati nadležne institucije čije su brojevi istaknuti na oglasnim ploči/ama škole (policiju, hitnu medicinsku pomoć, ...), te o svemu odmah obavijestiti ravnatelja.
- (2) U slučaju kriznih situacija koje su izvan kontrole škole postupa se prema drugim važećim protokolima koje je donijelo Ministarstvo unutarnjih poslova, Civilna zaštita, drugo nadležno ministarstvo ili Vlada RH (npr. upute za postupanje u slučaju potreba, Upute MUP-a o postupanju u opasnostima nesrećama i katastrofama, Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, ...).

Evidencija škole o kriznim situacijama
Članak 11.

- (1) Škola vodi evidenciju o kriznoj situaciji u školi na posebnom obrascu koji sadrži detalje opisane krizne situacije:
 - Datum, mjesto i vrijeme događaja;
 - Sudionici događaja;
 - Opisan događaj;
 - Navedene poduzete mjere;
 - Obaviještene osobe i nadležne institucije;
 - Ime i prezime osobe koja prijavljuje događaj te njen vlastoručni potpis.
- (2) Navedena zabilježba obvezno se ako je riječ o učeniku škole pravovremeno evidentira od strane razrednika u e-dnevniku.
- (3) Škola po potrebi izvještava službenim putem nadležne institucije o kriznoj situaciji i poduzetim mjerama unutar škole.
Pokretanje psiholoških kriznih intervencija u sustavu odgoja i obrazovanja

Članak 12.

- (1) U slučaju potrebe ravnatelj ustanove o kriznom događaju informira nadležno ministarstvo te podnosi zahtjev za pokretanjem krizne intervencije.
- (2) Psihološka krizna intervencija predstavlja psihološku prvu pomoć i cilj joj je stabilizirati kognitivne i emocionalne procese kod ljudi koji su bili izravno ili neizravno izloženi kriznom događaju.
- (3) Cilj takve intervencije je smanjenje učestalosti pojave dugoročnih negativnih učinaka predmetnog događaja na pogođene osobe i na zajednicu u kojoj se nalaze.

Završne odredbe
Članak 13.

Ovaj Protokol stupa na snagu dan nakon dana objave na oglasnoj ploči Škole.

KLASA: 004-06/01-25/4
URBROJ: 2177-18-01-25-1
Požega, 28. 04. 2025.

Predsjednik Školskog odbora:

Kristina Gajić, dipl. inž.

Ovaj Protokol objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 29. 04. 2025. i stupio je na snagu dana 30. 04. 2025. godine.

Ravnateljica:

Marija Mrso Rajić, dipl. inž.